

3. הלכה למעשה

רעיונות ליצירת גן רגיש למגדר ולזהות מינית

- כדאי לזכור כי ילדים רבים גדלים במבנים משפחתיים שאינם מסורתיים. ייתכן שיש להם שני אבות, שתי אימהות, שני זוגות הורים או אב ואם להט"בים החיים בנפרד ולכל אחד מהם זוגיות משלו. **אל תניחו מראש שכל קשר זוגי הוא בהכרח הטרוסקסואלי.**
- כדאי **לבדוק עם ההורים** באיזה אופן הם היו רוצים שתפנו אליהם (אימא ואימא, אמא ומאמא, אבא ודדי...)
- חשוב **להשתמש בשפה ניטראלית** ומאפשרת ככל הניתן:
  - דברו על "הורים" במקום על "אבא ואימא".
  - השתמשו בטופסי רישום לגן שאינם מגבילים את האפשרויות השונות למבנה המשפחה (ראו נספח הצעה לטופס רישום לגן).
  - הציעו "מקבלי שבת" במקום "אבא ואימא שבת".
  - הקפידו להשתמש בשפה מאפשרת כזו גם באמצעים הנשלחים להורים. לדוגמה, אם יש לילד שתי אימהות - כתבו על ההזמנה למסיבה "לאימהות של...".
- חשוב **לשים לב למבנה המשפחתי הייחודי**, באותו אופן שתעשו זאת במקרה של הורים גרושים, הורה יחידני וכדומה. למשל, אם יש לילד שני בתים, דאגו שיכין שני ציורים ליום המשפחה.
- חשוב **לאפשר מגוון רחב ככל האפשר של התנהגויות מגדריות**, לאו דווקא כאלה המצופות חברתית מבנים או מבנות. האמצעים לכך רבים ומגוונים, ואפשר להיות יצירתיים:
  - **בתחום השפה והשיח** - השתמשו בשפה מאפשרת מבחינה מגדרית. בחרו במושג המכליל "ילדים" במקום במושגים המגבילים "בנות" ו"בנים", למשל העדיפו לומר: "כל הילדים יכולים לשחק במכוניות", במקום "בנים לא משחקים בבובות" או "בנות לא מתנהגות כך". התערבו כאשר הילדים עצמם ממשטרים זה את זה על פי ציפיות מגדריות, למשל ילד שאומר לחברו: "זה משחק של בנות" או "אתה רץ כמו בת", או ילדה שאומרים לה שהיא נראית כמו בן. זה המקום לשאול את הילדים שאלות או פשוט לציין שלכולם הזכות להתלבש / לשחק / להתנהג כפי שנוח להם.
  - **בתחום הפעילויות בגן** - הקפידו לארגן קבוצות לא על פי מגדר (בנים ובנות) אלא על פי פרמטרים משתנים שאינם תלויי מגדר, למשל על פי שמות (א-ל, מ-ת), על פי מקומות הישיבה בגן וכדומה.
  - **הציגו לילדים מודלים להזדהות של נשים העוסקות במקצועות הנחשבים גבריים**, ולהפך.
  - **בתחום ארגון הגן** - הקפידו להימנע משיוכים מגדריים מוכרים. למשל הכינו "פינת מרפאה" או "פינת רופא ורופאה" במקום "פינת רופא ואחות", ואפשרו לכל הילדים לבחור את הפעילויות המתאימות להם באופן אישי ללא הכוונה על פי מגדר.
- מומלץ מאוד **להחזיק בגן ספרות** העוסקת במשפחות מגוונות, ובכללן משפחות של הורים בני אותו המין, ומתארת סיטואציות מחיי היום-יום של ילדים הגדלים במשפחות כאלה. הקריאו את הסיפורים ושוחחו עליהם (ראו נספח ספרות מומלצת).
- **שלבנו דפי צביעה** המציגים משפחות מגוונות ותפקידי מגדר מגוונים.

- מומלץ להתייחס למגוון סוגי המשפחות בגן באירועים רלוונטיים: ימי הולדת, חגים, אסיפות הורים, יום המשפחה וכדומה. התייחסות כזו מאפשרת לכל הילדים להכיר מגוון של מבנים משפחתיים, ונותנת תחושה של הכרה ושייכות לילדים הגדלים במשפחות להט"ביות. הצעות לפעילויות תוכלו למצוא בערכה זו.
- הקפידו לזכור כי כל משפחה בוחרת לעצמה את מידת החשיפה והפתיחות המתאימה לה מול גורמים שונים, כגון צוות הגן השכן או הורים אחרים בגן. גלו רגישות לנקודה זו והתייעצו עם ההורים לפני שאתם משתפים אחרים במידע.
- זכרו כי חוסר תגובה ללהט"ב בפוביה כמוה כהסכמה וקבלה של התנהגות זו. ראו במאבק בלהט"ב בפוביה ובאפליה אתגר, והגיבו מיד, בתור דמות משמעותית לילדים ולהוריהם, על כל גילוי של לעג כלפי ילד שהתנהגותו המגדרית שונה מהמקובל או כלפי מבנה משפחתי של ילד בגן.
- הקפידו לקרוא על הנושא וללמוד אותו כמה שניתן. ודאו שהמידע שבידיכם מעודכן ומהימן.

וכמובן - אנחנו כאן כדי לסייע, היעזרו בנו!
ארגון חוש"ן מקיים פעילויות לצוות או להורים.

לפרטים נוספים ולהזמנת פעילות:

052-5603000 | office@hoshen.org

www.hoshen.org | חפשו חוש"ן-חינוך ושינוי בפייסבוק